

widok na taras i cały park wersalski, służą do jej oświetlenia dziennego. Oknom odpowiada na przeciwną ścianie tyleż sklepień lukowych, wyłożonych szkłem, które podzielone jest sztabami złotymi na pola czworoboczne. Filary wyłożone są marmurem, jasnobrunatnym, obwody białym, tło zaś jest wojennymi emblematami z brązu złotego, posowa ozdobiona obrazami, przedstawiającymi częścią sceny mytologiczne, częścią sceny z dziejów wojennych Ludwika XIV. W punkcie środkowym strony głównej widać złotymi literami napis: „Le Roi gouverne par lui-même“ (1661). Przed napisem tym znajduje się na posowie obraz: bogowie olimpijscy, którzy zwycięskiego króla francuskiego otaczają witając; na krańcu obrazu symboliczne figury Niemiec, Hiszpanii i Holandii z chępliwym napisem: „L'ancien orgueil des puissances voisines de la France“.

Na wschodach marmurowych, jako też przy wnioskach prowadzących do tych lokalów, stały honorowe warty straży sztabowej kawalerskiej wielkiej kwatery głównej. W sali gwardy stały pruskie gardes du corps. Honorowi w lokalach zewnętrznych robili komendant królewskiej kwatery głównej major Locquenghien. W sali do uroczystości przeznaczonych starali się marszałek dworu hr. Pückler i komendant Wersalu, generał Voigts Rhetz o ustawienie zgromadzonych, którzy w liczbie około 500, ustawieni byli wzdłuż całej strony południowej galerii w trzech rzędach. Przednie rzędy zajmowali książęta, generałowie i wyżsi oficerowie, pomiędzy nimi i pełnomocnicy wojskowi Rosji, Anglii i państw niemieckich. Bezpłatnie do księgi następcy tronu, któremu towarzyszył w. książę badenski, przybył Jego król. Mość. Najstarszy Pan, postąpiwszy kilka kroków do sali, powitał zgromadzonych przemową, którą telegraf już ogłosił. Następnie postąpił Jego król. Mość ku jenerałom, podał każdemu rękę i przeszedł witać wzdłuż całego zgromadzenia, które tak było ustawione, że na czele stał oficerowie wielkiej kwatery głównej, po nich bezpośrednio oficerowie komendy naczelnej III armii, potem V i IX korpusu, po nich oddziały sanitarne i urzędnicy lazaretów polowych. Uroczystość o godzinie 11¹⁵ była ukończoną. Książę następcy tronu pozostał jeszcze chwilę kilka, by i z swej strony przyjąć powinszowania noworoczne.

O godzinie 12 miało przydyć izby panów zaszczyt wręczenia Jego król. Mości jej adresu. Na raport jenerałów, który się odbył następnie, powołani byli książę Kraft v. Hohenlohe i jenerał porucznik Kameke. O 3 godzinie zameldowali się u Jego król. Mości wszyscy oficerowie i żołnierze III armii, którzy krzyżem żelaznym I klasy zaszczytzeni zostali. O 5 godzinie był obiad o 100 nakryciach w prefekturze. Wszyscy książęta, jenerałowie i reprezentanci wojskowi jako też pości angielski Odo Russel byli zaproszeni. Jego król. Mość wniósł pierwsze (telegrafem już doniesione) zdrowie połączonych książąt niemieckich.

I książę następcy tronu saski przybył na tę uroczystość do Wersalu. — 2 stycznia. Jego król. Wysokość książę Albrecht (ojciec) zachorował w Maintenen. Lekarz przybył dr. Laner posłany tam został przez Jego król. Mość. Jego król. Wysokość za nadzwyczajną swą waleczność i czynność otrzymał liść dębowy do orderu pour le mérite. — Onegdaj pojmaly straż nasze przednie kapitańskie franktyrów z Paryża, u którego jak slychać, znaleziono bardzo ważne papiery. — Deputacya izby panów uda się jutro rano w powrót do Berlina.

B. Francya.

Specjalny korespondent wiedeński Presse pisze z Bordeaux pod dniem 30 grudnia o położeniu we Francji, co następuje:

„Grand citoyen (jak przychyla rządowi prasa zwykła nazywa ministra wojny Gambette) ledwo 24 godziny bawi w Bordeaux, a wszystko tem, co umie z nieporównaną opowiadac i zapewniać wymową, tak jest elektryzowaniem, że najwięksi pesymisci nawrócili się znowu. Wierny zadanu memu śledzenia uważnego każdorazowych w kraju usposobień, muszę zakonstatować, że ludzie znakomiti, co jeszcze przed tygodniem smutnie bardzo spoglądali w przyszłość i w skutek tego nalegali bez wyjątku o zawarcie pokoju, dziś jakby czarodziejską różką dotknięci się zmienili i, czy to przez się cudowną męzą, który tu panuje nad sytuacją, czy przez fakt nowych powodzeń w polu porwani, zaczynają ponownie oświadczac się otwarci za programem dalszej wojny, niż to dotąd czynili.“

Historia będzie niewątpliwie musiała dni grudniowe 1870 roku uznać za ciężkie przesilenie dla francuskiego gouvernement de la defense nationale; bo zaiste wojskowe niepowodzenia, wzburzenia w kraju zapowiadały gwałtowną katastrofę. Niebezpieczeństwo to zdaje się być teraz usunięte. Wraz z cudownym zachowaniem i wzmocnieniem armii, z rozwinięciem niespodziewanych nowych mas wojska, wróciła też znowu odwaga i lepsza otucha w publiczności; zwolna powracają znowu do pierwotnego programu i z świętym entuzjazmem dobywają bogactwa kraju, o których nigdy nie wątpiono, że są niewyczerpalne.

Jasne jest jak słońce, że przy tak daleko posuniętych zbrojeniach i przy utrzymaniu się obecnego usposobienia tylko w wytrwałości leżeć może pomyślny rezultat końcowy; że jednak łatwa ruchliwość francuskiego ducha i charakteru rezultatu teg, mimo wszystko wcale zagwarantować nie może. Sytuacya nie podaje przeło i teraz jeszcze nie pozytywnego.

W związku z oba armii nadlaskich, mogę wam dziś przesłać wiadomość o potyczce pomyślniej, jaką jenerał Joffroy stoczył pod Montoire. Miał on 4 bataliony mobilów i 6 dział, wyparł przeciwnika z tego miejsca, zabrał kilka et jeńców i dość znaczne łupy. I pod Alençon stoczono walki rekonesansowe, które jednak mniejszą są doniosłości.

Miałem dziś sposobność mówienia z jenerałem, przesłanym co dopiero do armii Chanzy'ego. Chwali on nadzwyczajnie osobistą zdolność szefa armii; potwierdza także wiadomość, że nowi oficerowie nabyli już wiele r tyny, skarży się zaś bardzo na z e zawsze zachowanie się mobilów. I on natomiast zachwycony jest ruchomą gwardyą narodową, na której opierają się wszelkie nad teje w niedalekich walkach.

Ze w obec a tyleryskiej przewagi Prusaków nie zdolano d tąd ze strony francuskiej sobie poradzić, rzuca natomiast bardzo niekorzystne światło na tutejsze prowadzenie wojska więcej niż na tak zwaną administracyę. We wszystkich już dziennikach proszą nie szczęśliwie te bataliony mobilów, aby ich przeciw nie zawsze prowadzono w paszczę dział nieprzyjacielskich, aby więcej nieco manewrowano, więcej badano, więcej szukano zakryć, lepszy robiono użytek z przeważających chasopotów i aby młodemu bez wyjątku żołnierzowi więcej dodawano przez to odwagi, że z obliczoną dobrze przemocą, prowadzi go się zawsze naprzód przeciw słabszemu nieprzyjacielowi, lecz wszystko to jest daremnem. Prosta taktyka bagnietowa nie chce jenerała

francuskim wyjść z głowy. Teraz zwracają tu znowu całą uwagę na działu, by wkrótce i w tej mierze przewyższy numerycznie przeciwnika. Wyrabianie ich postępuje bardzo szybko.

Odjazd pana Jules Favre z Paryża na nowe napotkał trudności, lecz już nikt nie wątpi, że tu przybędzie.

Z Hiszpanii nadchodzą smutne bardzo wiadomości. Po zamachu na Prima obawiać się można co najgorszego dla wjazdu i koronacji króla.

Wiadomość, że p. Kératry powierzono misyą do Madrytu, by uzyskać od Hiszpanii pomocy wojskowej, nie ma żadnej podstawy.

PRUSY.

* Berlin, 8 stycznia. Na wczorajszym ósmym posiedzeniu plenarnem izby poselskiej przedłożył pomiędzy innemi minister skarbu Camphausen projekt do prawa, datowany z Wersalu pod dniem 2 t.m., mocą którego rząd, ponieważ budżet państwa nie został ustanowiony do dnia 1 stycznia, uzupełnionym zostaje do czynienia wydatków na rok 1871. — Pierwszym przedmiotem zamieszczonym u porządku dziennym, były końcowe obrady nad okrojowanem rozporządzeniem z dnia 17 sierpnia r. z., tyczącem się dostaw wojennych w krajach Hohenzollernskich. Rozporządzenie to pżyjęto na wniosek referenta posła Eveltla. — Następnie obradowała izba dalej nad budżetem.

O stosunku Niemiec do Austrii pisze Kreuz Ztg w artykule wstępnym:

„Stanowisko Niemiec i Austrii wzajemne do siebie jest przedmiotem dyplomatycznej wymiany myśli, do której wziął inicjatywę kanclerz Związku, hr. Bismarck, w depeszy swej z dnia 14 grudnia po doprowadzeniu niemieckiej kwestyi zjednoczenia przez traktaty podpisane w Wersalu i Berlinie do rozwiązania.“

„Grzeczny krok kanclerza związkowego znalazł w Wiedniu odpowiednie przyjęcie, jak to udowodnia depesza kanclerza państwa hr. Beusta wystosowana pod dniem 26 z. m. do hr. Wimpfena. (Notę tę podaliśmy w zeszłym numerze Dziennika pod rubryką „Austria.“) Przypisek redakcyi Dziennika Poznańskiego)

„Uznania godna uprzejmość z niemieckiej strony znalazła ze strony Austrii jak najserdeczniejsze przyjęcie i nadała depeszy kanclerza państwa koloryt, którego ciepło tem dobroczynniej działa, że dokument powołuje się wyraźnie na osobiste sympatyje cesarza.“

„W wyrazie tych sympatyj, tudzież w oświadczeniu jana kanclerza państwa, że można pominąć kwestyę wypełnienia pragskiego pokoju, gdyż „zjednoczenie Niemiec pod hegemonią Prus jest aktem historycznego znaczenia, faktem pierwszorzędym, podług którego osądzić należy zawiązać się mający stosunek pomiędzy Niemcami a Austrią,“ pokazuje się, że Austria stawia się na podstawie faktów, nie rzymując ich jedynie po prostu jako faits accomplis, lecz winiszując, iż spełnione zostały, i biorąc ze wspomnianej przeszłości powód do szczerzego i sympatycznego porozumienia z teraźniejszością.“

„Na podobne porozumienie skierowane były od rozstrzygnięcia w roku 1866 nadzieje i dążenia wszystkich patriotów niemieckich, — nie tylko zważając na wielkie znaczenie, jakie mieć musi dla pokoju i świata serdeczny stosunek Niemiec i Austrii, lecz i ze względu na stosunki niemieckie.“

„W Niemczech Południowych mianowicie odmierzał partykularyzm szanse swego antynarodowego oporu podług rzekomego antagonizmu Austrii i Niemiec. Tak samo się przez się rozumie, że hr. Bray — jak to za komunikował w bawarskiej izbie radców państwa dnia 29 z. m. — starał się w Wersalu o przywrócenie jak najprzejrzystszych stosunków do Austrii, jak jest świadectwem prawdziwie niemieckiej polityki i polityki, mającej na oku tak wewnętrzny jak i zewnętrzny pokój, że hr. Bismarck wysłał depeszę z dnia 14 bm. do Wiednia.“

„Teraz pewnie i w Niemczech Południowych się przekonano, że pomimo politycznego odosobnienia Austrii i Niemiec możliwą jest wspólna dążność dwóch tych wielkich państw na korzyść każdego z nich i że dążność ta jako zwiększona rękojmia pokoju ni-zmiernej jest wagi dla Europy. W stosunku tym znalezione zostanie środki, ażeby utrzymać Niemców w Austrii w wspólności niemieckiego ducha i rozwoju — i to tem bardziej, im silniej niemiecki duch się rozwinię w potęgę swego nowego przeobrażenia państwowego.“

Piszą do Zeidlerische Corresp. z Londynu: „Konferencya, która się tu za dni kilka ma zebrać celem uregulowania kwestyi morza Czarnego, już w głównej części zadanie swe załatwiła. Panuje pomiędzy interesowanymi mocarstwami, z wyjątkiem Francji, która, jak się zdaje, nie chce wziąć udziału w konferencyi, zupełne porozumienie co do wszystkich ważniejszych punktów i praca konferencyi podług wszelkiego prawdopodobieństwa w kilka dni po jej zebraniu załatwioną zostanie. Przez Rosyę niedawno temu poruszony wypadek incydencyjny miał jeszcze zresztą inny wypadek w rezultacie, nie tylko oczekiwany zmianę traktatu paryskiego z r. 1856, tj. zbliżenie się większe Rosji i Austrii. Drugi ten wypadek może być ważniejszy niż pierwszy.“

Naczelnik prowincyi szląskiej, hrabia Eberhard Stolberg-Wernigede, powrócił tu wczoraj z Wersalu.

Radzcy trybunału dra Kneussnera z Królewca mianowano radcą najwyższego trybunału.

Jak się dowiaduje Kreuz Ztg wstąpił i królewski szambelan baron Vincke, w skutek niedawno wydanej odeszły ministra wojny dobrowolnie jako oficer do jednego z batalionów załogowych gwardyi.

ROSYA.

* Chcąc dać pogląd na wojsko rosyjskie, napotyka się na niezwykle trudności. Dane, w tej mierze wiadome, są bowiem nie dostateczne, częściowo zaś nawet już prześcignione przez zaprowadzone tymczasem reformy. Przy tem niepodobnem jest często śledzić ostatnich, ponieważ bardzo szczupłe tylko wiadomości dochodzą w tej mierze do wiadomości publicznej a najznaczniejsze przemiany jeszcze są w biegu i nie dokonane w zupełności. W każdym jednak razie są następujące dane statystyczne, jak wiedeńska Presse twierdzi, z której się wyjnujemy, choć nie zupełnie dokładnie dzisiaj, to jednak były niemi w roku 1869, bo z owego roku pochodzą.

Sily wojenne rosyjskie pomnożone zostały niewątpliwie w latach ostatnich; nie zwykłe zrobiono wysilenia a przez nową reorganizacyę wojska, nasamprzód zaś przez redukcya liczby wolnych od służby wojskowej postawiono wojsko w możności czynnego w każdej chwili wystąpienia a przez kadry rezerwowe skompletowano

wedle możności jego ramy. Przez pomnożenie dalej środków komunikacyjnych, zaprowadzenie obwodów wojskowych ulepszone rekrutacyą. Przez zmniejszenie narzesze czasu służby, zniesienie uwolnień licznych od obowiązku służby, uproszczenie zarządu, zaprowadzenie ulepszonego sądownictwa wojskowego, przez reorganizacyę wojskowych zakładów naukowych i sztabu jenerałnego, ulepszone uzbrojenie piechoty i artyleryi, racjonalne wykształcenie i taktyczne wyćwiczenie żołnierzy starano się wojsko doprowadzić do tego stopnia, jaki odpowiada wymogom obecnej sztuki wojennej. Reformy jednakże nie zdają się jeszcze być zamknięte a po nadzwyczaj szybkim mianowicie wystąpieniu Prus przeciw Francji, zdawała się Rosya pojmować, że i w tej mierze pozostała zanadto w tyle za innemi mocarstwami i że poszukać jej należy środków, by wzorowe urządzenie pruskie zastósować ile możności i jak najprędzej do armii rosyjskiej.

Powolne uruchomienie jest w ogóle złem, jakiemu podlega rosyjska siła zbrojna. Ogromne obszary państwa, cała ciężkość wojskowego organizmu pozwalają państwu temu po miesiącach dopiero stanąć na teatrze wojny z małemi stosunkowo siłami.

Co się tyczy organizacyi, podzielone jest całe państwo na 15 terytorjalnych komend, nazywających się dystryktami wojskowemi 10 w Europie a 5 w Azji. Pod dowództw dystryktu stoją wszystkie znajdujące się tam części wojska, zakłady itp. a terytorjalne te dowództwa mają w ogóle ten sam zakres działania co austriackie komendy jeneralne i wojskowe.

Dywizya tworzy u piechoty i jazdy, brygada u artyleryi najwyższą jednostkę taktyczną. Tylko wojska gwardyi mają w pokoju nazwisko „korpusów.“ Przy uruchomieniu łączą się korpusy wedle potrzeby.

Wojsko całe dzieli się na cztery grupy, na armię polową, wojska rezerwowe, wojska lokalne i wojska dla służby wewnętrznej.

1. Armia polowa.

Armia polowa składa się 47 dywizyi piechoty, 10 dywizyi kawalerii, 56 brygad polowej artyleryi, 8 brygad parkowych, 5 brygad saperów. Z 47 dywizyi piechoty (3 gwardyi, 4 grenadierów i 40 liniowych) stoją 1 grenadyerska i 5 liniowych na Kaukazie, reszta w Rosyi europejskiej. Dywizya piechoty ma 4 pułki, każdy po 3 bataliony, liczące 5 kompanii. Z wojsk jednakże na Kaukazie stojących mają pułki dywizyi grenadierów i dywizyi 19 do 21 po 4 bataliony. Każda z pięciu kompanii każdego batalionu liczy w czasie wojny 180 żołnierzy, batalion więc w ogóle 900 wraz z 100 oficerami i podoficerami, dla czego się go przyjść można na 1000 ludzi. Batalionów strzeleckich istnieje 29, każdy po 4 kompanie, batalion po 800 ludzi. Piechota zaopatrzona jest teraz niezawodnie już zupełnie w broń odcylową systemu Krnka, podczas kiedy bataliony strzeleckie mają sztucery systemu Berdana.

Kawalerya (10 dywizyi i to 2 dywizye gwardyi, 1 kaukaska i 7 dywizyi kawalerii armijskiej) składa się z 4 pułków kirysyerów, 16 ułanów, 16 huzarów i 20 dragonów; do tego przychodzi jeszcze dwa pułki gwardyi kozaków. Pułk liczy 4 szwadrony, szwadron 150 żołnierzy na stopie wojennej.

Artylerya polowa liczy 56 brygad z 163 bateriami, z których 145 baterii pieszych i 18 konnych. Rosyjska artylerya ma teraz bez wyjątku działu jednego i tego samego systemu tj. ciągnięte cztermi i dziewięcioma armaty odcylowe.

Korpus saperów (5 brygad saperów) liczy 11 batalionów saperów, 6 półbatalionów pontonierów, 2 parki inżynierii polowej i 2 parki inżynierii oblężniczej. Batalion saperów ma na stopie wojennej 900 ludzi, półbatalion pontonierów 360 ludzi.

2. Wojsko rezerwowe.

Wojsko rezerwowe jest tak podczas wojny jak podczas pokoju wojskiem kompletem trudniącym się wyłącznie wyszktałceniem rekrutów. Składa się ono z stałych kadr. Piechota liczy 72 bataliony rezerwowe, których kadry batalionowe składają się z 10 oficerów i 96 podoficerów. Kadry dziesięciu rezerwowych batalionów strzeleckich mają po 10 oficerów i 108 podoficerów itp. Liczba żołnierzy zależy od liczby rekrutów, jaka ma być wymuszowana, w przecięciu liczy batalion 1000 rekrutów.

Kawalerya ma 10 rezerwowych szwadronów gwardyi kawalerii (10 oficerów, 275 żołnierzy, 180 koni), 42 szwadrony rezerwowe armijskie (7 oficerów, 132 żołnierzy, 180 koni) i 4 kaukaskie szwadrony rezerwowe.

Artylerya liczy 16 baterii rezerwowych, z których 12 baterii pieszych i 4 baterie konne, tworzących dwie brygady. W pokoju mają baterie piesze obsługę dla 8, a zaprzag dla 2 dział, baterie artylerii konnej obsługę dla 8, a zaprzag dla 4 dział. Podczas wojny dodaje się baterjom potrzebną dla podwójnej w ilości dział liczbą koni.

Trzy rezerwowe bataliony saperów liczą w pokoju po 22 oficerów, 214 żołnierzy podczas wojny podwyższa się ich liczba do mniej więcej 1000.

3. Wojsko lokalne.

Tu należą wojska forteczne, bataliony liniowe i artylerya forteczna.

Wojska forteczne składają się z 4 pułków po 2 bataliony i z 5 pojedynczych batalionów. (Siła na stopie wojennej po 1000 ludzi).

Czterdzieści sześć batalionów liniowych (24 kaukaskie, 12 turkstańskich, 6 wschodnio-sybirskich, 4 za chodnio-tyburskich) stoją wyłącznie w Azji i pełnią tam w razie wojny służbę garnizonową i zajmują warowne miejsca. Każdy batalion ma 4 liniowe kompanie i jedną kompanię strzelecką i liczy około 1000 ludzi.

Artylerya forteczna przeznaczaniem jest obsługa dział w miejscach warownych. Siła jej ogólna dochodzi do 6000 ludzi.

4. Wojska dla służby wewnętrznej. Tu liczą się bataliony gubernialne, komendy obwodowe i etapowe, należące żandarmeryi.

Sześćdziesiąt ósm istnieje batalionów gubernialnych, mają one s osownie do tego, czy dopomagają jedynie wojsku regularnemu w służbie garnizonowej lub po wymarszu jego pełnią też służbę wyłącznie, stan kadrowy i kompletny, chwycący się pomiędzy 500 a 1200 ludźmi.

Komendy obwodowe i etapowe dla utrzymania bezpieczeństwa publicznego, transportu i strzeżenia więźniów itd, rozproszone są w różnej sile, od 40 do 400 ludzi po całym państwie.

Oddziały żandarmeryi stoją w rozmaitych silnych korpusach we wszystkich guberniach.

Prócz tego można jeszcze do wojsk lokalnych doliczyć niektóre oddziały naukowe, jak batalion ćwiczeń piechoty, szwadron ćwiczeń, kawalerii kaukaska kompania podobna i d.

Jeżeli na zakończenie tego poglądu wspomniemy jeszcze o wojsku nieregularnem, zwracamy raz jeszcze uwagę na to, że siłę jego nadzwyczaj trudno obliczyć i że prócz tego w tej właśnie gałęzi siły zbrojnej roz-

legie reformy są w biegu. W przybliżeniu wynosi siła wojska kozackiego: 154 pułków (bez gwardyi kozaków) czyli 130 000, 36 batalionów czyli 36 000 i 31 baterii (248 dział) czyli 6000 ludzi, co czyni razem 172 000 ludzi.

Przez rekaptulacyę sił armii polowej uwydatniły jeszcze bardziej obraz, jaki w poprzednim przedstawieniu odać usiłowaliśmy.

Wedle tego wynosi siła rosyjskiej armii polowej:

47 dywizyi piechoty (188 pułków, 29 batalionów strzeleckich) 609 batalionów	622,684 żołn.
10 dywizyi kawalerii (56 pułków) 224 szwadronów	43,512 „ 33,208 koni
56 brygad artylerii polowej (163 baterii) 1304 dział	39 515 „ 27,370 „
5 brygad saperów: 14 batalionów, 4 parki, 3 kompanie	14 254 „ 3,774 „
Razem	718,935 ośn. 64,352 koni

Mimo o brzymie liczby, jakie się otrzyma, jeżeli do sumy powyższej doliczy się jeszcze wojska rezerwowe lokalne i nieregularne, to jednak we wojnie zasługujące w pierwszej linii na uwzględnienie będąca do dyspozycyi armia po owa a i jej uruchomienie w dostatecznej liczbie i uskutecznienie straż egicznego ustawienia nie małym i nie łatwym jest dla Rosyi zadaniem przy ogromnych rozmiarach państwa i braku komunikacyi. Numeryczna siła jej armii miała by jakiegokolwiek znaczenie w długoletniej a mianowicie odpornej wojnie. Jeżeli sięch prztem zważy jeszcze na to, że Kaukaz i Królestwo Polskie absorbują zawsze znaczne siły, natenczas ma pewne uprawnienie przypuszczenie, że Rosya po kilkumiesięcznych dopiero zbrojeniach może mieć na zawołaniu armię 300,000 do 400,000 żołnierza do rozpoczęcia kroków zaczepnych.

AUSTRIA I WĘGRY.

* Wiedeń, 7 stycznia. Rozszerzona tu po mieście Li pogłoska, że przesilenie ministerialne w dniach najbliższych po przybyciu cesarza do Budy ostatecznie zakończonem zostanie, jest podobno znowu zawieszona. Biorąc jak się Presse dowiaduje ze źródła, które uważa za dobrze poinformowane, zatrzymanem zostanie tymczasem, sowo prowizoryum dotychczasowe a serdeczne pragnienie nie i życzenie, aby rząd obecny zastąpiony został przez nowy lub przynajmniej uległ zmianie, nie tak podobno ję prędko urzeczywistniem zostanie. Ma się to stać po zamknięciu posiedzeń delegacyi; gdy te ukończą pracę swoje a zarazem podadzą pogląd na siłę i stanowiskoni stronniów, natenczas i ten nowy gabinet dla Cysliawiny będzie mógł być utworzony. Presse jednak sądzi, że i po zamknięciu posiedzeń delegacyi nie można z zaufaniem liczyć na ukończenie przesilenia.

Podana przez nas odpowiedź hr. Beusta na depeszę wersalską hr. Bismarcka z dnia 14 grudnia, dotyczącą przysłego stosunku Austrii do Niemiec, jest przedmiotem sympatycznych bardzo artykułów w pismach północno-niemieckich i to nie tylko rządowych lecz namiętnie demokratycznych, jakim jest np. berlińska Volksz Ztg. Węgierskie natomiast dzienniki oświadczają się z rezerwą o odpowiedzi, czeskie, jak naturalnie stroją się na nią bardzo. I tak pisze pragska Politika: „Pan kanclerz państwa zajmuje się w swej depeszy polityką niemiecko narodową. Że niemiecko-narodowcy nie jest to samo co austriackie, i że inne narodowości tego państwa zupełnie inne o tej kwestyi mają zdanie, będzie zapewne i hrabia Beust wiedział: że austriacyes „mężowie stanu“ nadwierzają ich interesa, obrażając ich uczucia, do tego przyzwyczaili się już wszystkie narodowości Austrii, z wyjątkiem Niemców i Mażogarów.“

Presse donosi teraz znowu, że hr. Szecsen udaje się w nadzwyczajnej misji do Londynu, by w razie przeszkody zastąpić ambasadora hr. Apponyi na posiedzeniach konferencyi w sprawie morza Czarnego. Konferencya ma, jeżeli nowe nie okażą się trudnosciami i przeszkodami, być otworzoną w najbliższy poniedziałek.

Taż Presse dowiaduje się dalej, że wiadomość z Berlina pochodząca, iż pełnomocnik austriacki uda się w misji nadzwyczajnej do Wersalu, nie ma żadnej podstawy.

Cesarz wrócił do Wiednia, onegdaj w nocy, arcyduke książę następcy tronu Rudolf wieczorem.

Telegramy.

Urzędowe wiadomości wojskowe. Do królowej Augusty w Berlinie.

1) Wersal, 7 stycznia. Wczoraj ruszył książę Fryderyk Karol naprzeciwko naprzód się posuwającej armii jenerała Chanzy na Vendôme i odparł zwycięsko przednie wojska, jakie napotkał, i ściga takowe. Tu ostrzeżliwie kontynuę się pomyślnie. Straty małe. Zudać pełna odwilż.

Wilhelm.

2) Wersal, 7 stycznia. Dnia 6 ruszył przez Vendôme dywizye ustawione przeciwko armii jenerała Chanzy i spotkały się z dwoma nieprzyjacielskimi korpusami armii awansującymi. Korpusy te odparte zostały ku Azay, a później wzięto i tę pozycyę, tudzież równocześnie Montoire. Nasze straty znaczne.

Przed Paryżem kontynuowano dnia 7 ogień artylerii oblężniczej przeciwko fortyfikacyom na południu, wschodzie i północy żywo i z dobrym rezultatem. Fort Issy i obok położone baterie, tudzież fort Venvres milczały chwilami. Strata nasza taka jak wczoraj, mniej więcej 20 ludzi.

von Podbielski.

Frankfurt n. M., 7 stycznia. Frankfurter Ztg pisze: Dowiadujemy się z dobrego źródła, że magistrat tutejszy przesłał już przed Nowym Rokiem adres do JK Mości do Wersalu, w którym złożone są dla monarchii życzenia w skutek wyboru go na cesarza. W adresie tym wypowiedziuna jest zarazem prośba, ażeby Frankfurt, który z powodu swej przeszłości najpierwszym ma do tego prawo, wyniesiony został na miasto koronacyjne i nowych cesarzów.

Lille, 7 stycznia. (Droga pośrednia.) Podług wiadomości z Cambrai niemieckie wojska znajdują się znowu w okrogu Cambrai. Rekonesansy swoje posunęły one nawet aż tuż pod miasto Cambrai, pod które przynębyły na odległość strzału. Dowódca drugiej dywizji armii północnej, jenerał Robin, ogłosił urzędowy raport o walkach dnia 2 i 3 stycznia. W raporcie tym poskowiedziano, że za wolny marsz pułków dywizyi jes. przycyna, iż za mało wojska mogło wziąć udział w walce dnia 2 stycznia. Jenerał konstatuje następnie, że świędzo utworzone pułki okazały słabość. Żada od dowódców pułków z ożenia mu listy tych oficerów, którzy pierzchli. Mają oni być zdegradowani.

Ceny targowe w mieście Poznaniu. Dnia 9 stycznia

	Cena.			Najwyż.	Średnia.	Najniższa.
	tal.	gr.	fen.	tal.	gr.	fen.
Pasienicy pięknej, szefel po 84 fut.	3	2	6	3	2	6
średniej	2	25	6	2	22	9
pośled.	2	17	6	2	15	2
Złota ciężkiego	80	1	29	1	28	6
średniego	1	27	6	1	27	3
pośled.	1	26	1	1	25	6
Jęczmienia wielk.	74	1	24	1	22	6
drobn.	1	22	6	1	20	1
Owies	50	1	1	1	29	6
Grochu do gotow.	90	2	10	2	7	6
na paszę	74	2	2	2	1	3
Rzepiku zimowego	70	1	1	1	1	1
Rzepiku letowego	70	1	1	1	1	1
Rzepiku letowego	70	1	1	1	1	1
Tatarki	100	1	1	1	1	1
Perek	90	1	1	1	1	1
Wyki	90	1	1	1	1	1
Zubini, żółty	90	1	1	1	1	1
niebiański	90	1	1	1	1	1
Koniczyny czerw. cent. po 100 fut.	100	1	1	1	1	1
Koniczyny białej	100	1	1	1	1	1

Gielda berlińska, 7 stycznia.

Uspokojenie giełdy było dziś nieco słabsze.

List. zastaw. Zachod.-prusk. (3 1/2%) 73 1/2, plac. dto (4%) 79 1/2, dto (4 1/2%) 84 1/2, plac. Prusk. (4 1/2%) 83 1/2, plac. List. rent. Pozn. (4 1/2%) 84 1/2, plac. Prusk. (4 1/2%) 83 1/2, plac. Walory zagranic. Austr. rent. srb. (4 1/2%) 54 1/2, plac. Rent. papier. (4 1/2%) 47 1/2, plac. Losy z r. 1854 (4 1/2%) 71 1/2, plac. Losy kredy. z r. 1858 87 1/2, plac. Losy z r. 1860 (5%) 76 1/2, plac. Losy z r. 1864 (4 1/2%) 63 1/2, plac. Pożycz. w srebr. z r. 1864 (5%) — placono. Rosyjska pożyczka prem. z r. 1864 (5%) 115 1/2, plac. Rosyjsk. - polsk. - oblig. skar. (4 1/2%) 68 1/2, placono. Polska. cert. Lit. A. po 300 złp. (5%) 92 1/2, plac. dto części po 500 złp. (4 1/2%) 100 1/2, plac. Polska. listy zast. 3 em. w ra. (4 1/2%) 68 1/2, plac. Listy likw. 56 1/2, plac. Włoska pożycz. (5%) 54 1/2, plac. Rumuńska pożycz. (5%) 92 1/2, plac. Rumuński oblig. kolej. (7 1/2%) 58 1/2, i 1/2, plac. Turecka pożycz. 41 1/2, plac. Amer. pożycz. (6 1/2%) 95 1/2, placono. Akcje kolei talar. Kol. mied. 130 plac. Gal. Karola Ludwika 99 1/2, i 1/2, plac. Austracko Francusko 208 1/2, i 1/2, plac. Warszaw. wiedeński. 59 1/2, plac. Banki itd. Austrackie kredy. mob. 135 — i 1/2, 4 1/2 — 5 1/2, plac. Poznań. prow. 101 1/2, plac. Szląsk. stow. bank. (4 1/2%) 114 plac. Certy. - bip. Haberna (4 1/2%) 97 plac. Hansem. (4 1/2%) 93 plac. Henkel (4 1/2%) — plac. Meining. (4 1/2%) — plac.

Kurs gotówki i pap. pien. Frdr. pruskie 113 1/2, plac. ldr 112 1/2, plac. suweraen 6. 24 1/2, plac. nap. 5. 12 1/2, plac. półimper 5 17 plac. doll. 1. 11 1/2, plac. Złota w aptekach fut. ceny 466 plac. Srebra fut. ceny 29, 26 plac. Zagraniczne bankn. 99 1/2, placono. Austr.-bankn. 81 1/2, plac. Rosyjsk. banku 76 1/2, plac. — Dyskonto bankowe 5.

Pszenica: pr 1000 kilo: w miejscu 60—77 tal. wedle jakości żąd. pr. 1000 kilo, na stycz. i stycz. luty 75 1/2—75, 79 1/2, dto (4 1/2%) 84 1/2, plac. Prusk. (4 1/2%) 83 1/2, plac. List. rent. Pozn. (4 1/2%) 84 1/2, plac. Prusk. (4 1/2%) 83 1/2, plac. Walory zagranic. Austr. rent. srb. (4 1/2%) 54 1/2, plac. Rent. papier. (4 1/2%) 47 1/2, plac. Losy z r. 1854 (4 1/2%) 71 1/2, plac. Losy kredy. z r. 1858 87 1/2, plac. Losy z r. 1860 (5%) 76 1/2, plac. Losy z r. 1864 (4 1/2%) 63 1/2, plac. Pożycz. w srebr. z r. 1864 (5%) — placono. Rosyjska pożyczka prem. z r. 1864 (5%) 115 1/2, plac. Rosyjsk. - polsk. - oblig. skar. (4 1/2%) 68 1/2, placono. Polska. cert. Lit. A. po 300 złp. (5%) 92 1/2, plac. dto części po 500 złp. (4 1/2%) 100 1/2, plac. Polska. listy zast. 3 em. w ra. (4 1/2%) 68 1/2, plac. Listy likw. 56 1/2, plac. Włoska pożycz. (5%) 54 1/2, plac. Rumuńska pożycz. (5%) 92 1/2, plac. Rumuński oblig. kolej. (7 1/2%) 58 1/2, i 1/2, plac. Turecka pożycz. 41 1/2, plac. Amer. pożycz. (6 1/2%) 95 1/2, placono. Akcje kolei talar. Kol. mied. 130 plac. Gal. Karola Ludwika 99 1/2, i 1/2, plac. Austracko Francusko 208 1/2, i 1/2, plac. Warszaw. wiedeński. 59 1/2, plac. Banki itd. Austrackie kredy. mob. 135 — i 1/2, 4 1/2 — 5 1/2, plac. Poznań. prow. 101 1/2, plac. Szląsk. stow. bank. (4 1/2%) 114 plac. Certy. - bip. Haberna (4 1/2%) 97 plac. Hansem. (4 1/2%) 93 plac. Henkel (4 1/2%) — plac. Meining. (4 1/2%) — plac.

kw. maj 76 1/2, i 1/2, maj-czerw. 77 1/2, i 1/2, czerw.-lip. 79—78 1/2, tal. plac. Złoty: pr 1000 kilo w miejscu 50—54 tal. wedle jakości żądano: polskie 50—54, lepsze 51 1/2, 2, dobre polskie 52—53 tal. z koleji plac; na stycz. i stycz. luty 53—52 1/2, i 1/2, maj-czerw. 54 1/2—54, tal. plac. Jęczmień: 1000 kilo mały i wielki 40—62 tal. wedle jakości żądano. Owies: 1000 kilo w miejscu 35—52 tal. wedle jakości żądano. Pośl. polski 40—41 1/2, merski 43 1/2—45, pomorski i merski 46—47 1/2, tal. z koleji plac; na luty i luty-marzec 46 tal. kwi. maj 48 1/2, tal. plac. Groch: 1000 kilo, do gotowania 52—62 tal. na paszę 42 50 tal. Rzepak: 1000 kilo — tal. Rzepak: — tal. Olej rzepkowy: pr 100 kilo w miejscu 28 1/2, tal. na stycz. i stycz. luty 28 1/2, pi. luty-marzec 25 1/2, tal. Olej lniański: pr 100 kilo w miejscu 25 1/2, talara Olej skalny: pr 100 kilo w miejscu 16 1/2, tal. na stycz. 15 1/2, i 1/2, stycz.-luty 15 1/2, tal. placono.

Berlin, 8 stycznia. Kurs dzisiejszego obrotu prywatnego. Przy mierzym obrocie było uspokojenie dość stałe. Notujemy: austr. akcje kred. 135 1/2, i 1/2, plac. pożyczka włoska 54 1/2, placono, pożycz. turecka 41 1/2, plac. pożyczka amerykańska 95 1/2, placono, oblig. rumuńskie 7 1/2, 53 1/2—52 1/2, plac. akcje kolei gal. Karola Ludwika 99 1/2, placono, akcje kolei warszawsko-wiedeńskiej 59 1/2, placono.

Gielda wrocławska, 7 stycznia. Koniczyna czerwona: bardzo stała; pośled. 13—15, średnia 15 1/2—16 1/2, piękna 17 1/2—18 1/2, wysoka piękna — tal. Koniczyna biała: spokojnie; pośl. 14—17, sred. 18—20, piękna 21—22, wysoka piękna 23 1/2—23 tal. Złoty: pr 2000 fut. stałe; na stycz. i stycz.-luty 48 1/2, luty-marzec 49, kwiecień-maj 51, maj-czerwiec 52, lipiec 53 1/2, tal. żąd. Pszenica: na stycz. 71 1/2, tal. żądano. Owies: na stycz. 44 talara żąd., na wiosnę 47 1/2, tal. pic. i żąd. Rzepak: na stycz. 125 tal. żądano. Olej rzepkowy: ceny mało zmieniały; w miejscu 14 1/2, tal. żąd., na stycz. i stycz.-luty 14 1/2, luty-marzec 14 1/2, tal. żądano. Okowita bez handlu; w miejscu 14 1/2, tal. żądano. 14 1/2, tal. plac. na stycz. i stycz.-luty 14 1/2, plac. no. kwiecień-maj za 100 litr. po 100 % 16 1/2, maj-czerwiec 17 1/2, tal. żądano.

W tal. sgr. i fen. per 200 fut. celny = 100 kilogramów.

Na targu:	piękna			średnia			poślednia		
	tal.	sgr.	f. n.	tal.	sgr.	f. n.	tal.	sgr.	f. n.
Pszenica biała	7	7	—	6	22	—	6	15	—
„ „ żółta	7	2	—	6	20	—	6	13	—
Złoty	4	28	—	4	23	—	4	20	—
Jęczmień	5	7	—	4	20	—	4	8	—
Owies	4	16	—	4	4	—	4	—	—
Groch	5	25	—	5	5	—	5	—	—

sgr. sgr. sgr.
270 — 240 — 230
236 — 246 — 240
236 — 226 — 208
187 1/2 — 177 1/2 — 162 1/2

KORESPONDENCYA REDAKCYI.

Pani W. Z. z Wrześni: Nadesłane 5 tal. rozdzielę według życzenia. Kwit mój w ręk.

Sprzedaż konieczna.

Nieruchomość we wsi Głuchowie, pod No. 18c, położona, do Franciszka Tomkowiaka i żony jego Reginy z Kaczmarów należąca, która z objętością morg. 33,9, opłacie podatku gruntowego ulega, podług ustalonego czystego przychodu na podatek budynkowy z wartości użytku na 20 tal. podana, sprzedana być ma w celu przymusowego wykonania drogi subastacyi koniecznej we wtorek dnia 21 marca r. 1871 przed południem o godzinie 10 w lokalu królewskiego sądu powiatowego w miejscu, w pokoju No. 13. (7236) Poznań, dnia 26 listopada 1870.

Król. sąd powiatowy. Sędzia subastacyjny Keyl.

Sprzedaż konieczna.
Nieruchomość w Małym Strzoku pod No. 8, położona, do Józefa Andrzejewskiego i żony jego Apolonii należąca, która z objętością morg. 66,3, opłacie podatku gruntowego ulega, podług ustalonego czystego przychodu na podatek z gruntu na 51 tal. 10 sgr. 2 1/2, fen. i na podatek budynkowy z wartości użytku na 15 tal. podana, sprzedana być ma w celu przymusowego wykonania drogi subastacyi koniecznej, w czwartek dnia 23 marca 1871 r. przed południem o godz. 10 w lokalu komisji sądowej, w Stęszewie. Poznań, dnia 28 listopada 1870.

Król. sąd powiatowy. Sędzia subastacyjny (7234)

Obwieszczenie.

Poniżej wymienieni piekarze w miesiącu styczniu r. b. sprzedawać będą chleb żytni i bułkę po następujących najniższych wagach:
Chleb po 5 sgr.
Ludwik Buchwald, Butelska ul. 18, — 4 funty.
A. Bogdanowski, Nowomiejski Rynek 1, — 4 funty.
August Feichtmiller, św. Wojciech 33, — 4 funty.
Emil Neumann, św. Wojciech 35, — 4 funty.
Piotr Dzwilowski, Magazynowa ulica 14, — 4 funty.
Jan Osuszkiewicz, Chwaliszewo 30, — 4 funty.
Jan Szynk, Chwaliszewo 74, — 4 funty.
Ignacy Jarnatowski, Jezuita ul. 5/6, 4 funty.
Ignacy Winkler, Rybak: 17, — 4 funty.
Robert Wismach, św. Marcin 63, — 4 funty.
Bułkę po 1 sgr.
Antoni Opałowski, Rynek 9, — 15 lot.
Wreszcie odwołuje się do taksi piecywa, na miejscach sprzedaży wywieszonych. Poznań, dnia 5 stycznia 1870.

Król. Dyrekcya Policji.

W zastępstwie: Dalwitz.

W dniu 12 b. m. o godzinie 6 wieczorem odbędzie się w Bazarze No. 34 Walne zebranie Towarzystwa Przyjaciół Nauk, na które Szanownych członków tak miejscowych jak i zamiejscowych najprzejmiej zaprasza Zarząd. (81)

H. Feldmanowski, sekretarz.

Sprzedaż konieczna.

Gospodarstwo we wsi Garaszewie pod No. 14 położone, do Walentego Rybarczyka i żony jego Anny z Kędzierów należąca, która z objętością morgow. 122, opłacie podatku gruntowego ulega, podług ustalonego czystego przychodu na podatek budynkowy z wartości użytku na 30 tal. podana, sprzedana być ma w celu przymusowego wykonania drogi subastacyi koniecznej w czwartek dnia 16 marca 1871 r. przed południem o godz. 10 w lokalu król. sądu powiatowego w Poznaniu w pokoju pod No. 13. (7235) Poznań, dnia 26 listopada 1870.

Król. sąd powiatowy. Sędzia subastacyjny Keyl.

Posiedzenie różnicze w Śremie w czwartek 12 bm. (67),

45,000 talarów
w dwóch lub trzech kwotach, ma do wypożyczenia, wymagając hipoteki bezpośrednio po landszafce, Bank Różniczo-Przemysłowy Kwilecki Potocki i Spółka (108.) w Poznaniu.

Poszukuje się filologa jako nauczyciela domowego; zgłosić fr. Rr. Keynia poste rest. (103).

Osoba z dobrego domu poszukuje miejsca bony. Listy uprasza się franko pod litr. P. P. 60 post. rest. Poznań. (132)

Nie jestem podaje do wiadomości aby bratankowi mojemu Bolesławowi nie w jaki bądź sposób nie pożyczano lub na moi rachunek nie udzielano, ponieważ za nie nie odpowiadam. (137)

Gościszyn. A. Wysocki.

Poszukuję do mego hajdu subiekta. (101)

J. N. Leitgeber.

Nauki śpiewu

udziela dama. Blizsze szczegóły w handlu muzykalnym pp. Befe & Bock. (133)

Wielkoność kaftani-

ki zdrowia, spodnie,

szkarpetki i pończochy

poleca w wielkim wyborze po jak najtańszych cenach (134)

Max Heymann,

dawniej Z. Zadok i Sp.

5. Nowa ulica No. 5.

Haasenstein & Vogler. — Breslau.

Annoucen-Expedition.

Leipzig, Hamburg, Frankfurt a. M., Berlin, Basel,

Markt 17, Königsplatz, Gr. Gallusstr. 1, Leipzigerstr. 46, Steingasse 29,

Wien, Zürich, St. Gallen, Genf, Stuttgart,

Neuer Markt 11, Elsassergasse 1, Ob. Grabenstrasse 12, Rue de Commerce 9, Kronprinzenstr. 1 B,

Breslau, Köln, Dresden,

Ring 52, Hochstrasse 24, Augustusstrasse 6.

Wir übernehmen die Besorgung von Annoncen für alle hiesigen, sowie überhaupt alle sonst existierenden Zeitungen, Fachblätter, Coursbücher, Kalender &c. und glauben bei dieser Veranlassung auf die grossen Vortheile hinweisen zu dürfen, welche dadurch entstehen, dass man die Inserate nicht direct an die einzelnen Zeitungen versendet, sondern sich unserer Vermittelung bedient.

Verminderung aller Weitläufigkeiten (Zeit- und Mühe-Ersparung). — Voranschläge muthmasslicher Insertionskosten. — Ungelöste Vervielfältigung eines einzigen Manuscript für die Benutzung mehrerer oder vieler Zeitungen &c. — Ueberlieferungen der Anzeigen in alle fremden Sprachen. — Prompte Lieferung der Belege. — Kosten-Ersparung durch Vereinfachung der Abrechnung und Zahlung sowie entsprechende Vergünstigungen. — Frankirte Zusendung unserer Briefe, Rechnungen und Belege.

Nakładem i ciekawkami Ludwika Merzbacha w Poznaniu.

Bolesław Warnka,

przy ul. Fryderykowskiej 22, na parterze

przyjmuje jako agent win, cygar, lakoci, towarów kolonialnych, oraz ubezpieczeń, wszelkie polecenia i spodziewa się: wyborowym towarem i skora usługą zasłużyć sobie na względy Szanownej Publiczności.

Kaszel, cierpienia pier- siowe, wycieńczenie, duszność.

Do pana Jana Hoffa, liwnarza nadwornego w Berlinie.

Diez, 6 paźdz. 1870. Lekarze życzą

sobie jeszcze używania wysoku słodowego dla rannych tutejszego lazaretu. Zarząd

stowarzyszenia celem pielęgnowania rannych w polu i chorych żołnierzy w Diez. Hasse, landrat. — W kaszlu, duszności i wycieńczeniu działał pański wyskok słodowy bardzo pomyślnie. Zwieli, major w Prenzlau. — Pańskie preparaty słodowe — piwo z rowia z wysoku słodowego, słodowa czekolada i słodowe karmelki pierświe zia godziły znacznie ku mej radości cierpienia moje (duszność).

A. Eckstrom, maszynista, Grasbrook 9 w Hamburgu.

Skład główny w Poznaniu u Braci Plessner, Rynek 91, skład uboczny u R. Neugebauera, Szeroka ulica, u Th. Neugebauera w Wągrowcu, u A. Podgórskiego w Nakle, u J. S. Löwensohna w Bydgoszczy, u Ernesta Teppera w Nowymyśle, u H. Cassiela w Śremie, u wdowy Bertly Kunz w Książu, u Michała Badt w Swarzędzu, u ekspedienta poczty Raschke w Borku i u Marcusa Wilkowskiego w Czarniejewie. (130)

Z dniem 1 sty znia 1871 rozpoczyna

Gazeta Toruńska rok piąty

istnienia. Praca nasza dotychczasowa czterolatnia zyskała jak najprzychylniejsze uznania wszystkich dobrze myślących obywateli obu prowincji, Prus Zachodnich i W. Ks. Poznańskiego; tażże najgorzej Szlasiu znaleźliśmy czytelników i gorliwych przyjaciół. Zapominając publiczność naszą z polityką bieżącą zagraniczną, nie w sposób suchego opowiadania, ale wszędzie dołączając samodzielną ocenienie faktów i prawdy opinii; w skutku czego nasze przeglądy polityczne mają cechę rzeczowitych artykułów rozumujących, staraliśmy się przedzwyczajnie jednak, w ciągu czterolatniego istnienia, zwracać uwagę na sprawy nasze wewnętrzne i rozwój życia społecznego; tej części narodu polskiego, która się pod rządem pruskim znajduje. Podniesienie różnicwa przez towarzyswa różnicze i odpowiedzi szkoły fachowej, przemysłu przez towarzyswa pożytkowe i przemysłowe; ogólne oświaty ludowej przez stowarzyszenia i szkółki elementarnych, wychowanie kobiet odpowiednio nowym wymaganiom cywilizacji i skosunkom kraju naszego; wreszcie wybory do różnych korporacji gminnych, sejmiku pruskiego i Reichstagu, to były przedmioty, na które przez unieścił bacznie zwracaliśmy oko. Do istnienia sceny polskiej w Poznaniu i przysię. Jej ustalenia przyczyniła się nie mało inicjatywa pisma naszego. Możemy śmiało pow. znieć, że żaden obywatel życia narodowego nie miał w nas obywateli widów i zimnocy referentów, lecz poplecników gorliwych wszystkich, co może podnieść i wzmacniać siły materialne i moralne narodowości polskiej.

W pracy naszej nie myślimy ustawać; zdajemy się nadal, rozumie się stó sownie do pory i okoliczności bieżących, do celu wytkniętego przy założeniu pisma naszego.

Mamy nadzieję, że i szersza publiczność oceni nasze działanie nie tylko słowy, ale i czynem, tj. jak najliczniejszą prenumeratą.

Warunki prenumeraty pozostają i nadal te same: kwartalnie 1 tal. 12 1/2, sgr. na pocztach pruskich; 1 tal. 7 1/2 sgr. na pocztach innych niemieckich.

Szampan

najdelikatniejsze marki tużin butelek 12

kosze po 5 tuzinów. Sprzedającym z do

giej ręki rabat. (7601)

O. & H. Graeger

fabrykanci szampana.

Berlin, Oranienstrasse No. 88.

Ugłoszenia gospodarskie

W Król. Polskim, w bliskos

granicy W. Ks. Pozn. jest wie

do sprzedania. Obszar oko

1800 m. (300 pr.), którego pr

szło połowa lasu. Blizsze szcz

góły od W. D. fr. i ostę restan

Toruń. (83)

Dom. Wiśniewko

Leknem pow. Wągrowiecki 113

morgów jest z wolnej ręki do spr

dania. Inwentarz żywy i martw

kompletny. Korzystne warunki

Zgłoszenie się franko. Budyn

wszystkie massiv. (87)

Poszukuję się miejsca wiodar

lub owczarza. Adres Miko

Saronwskij w Gądkach per Kurki.

(139)

Organista bezzenny, wolny od

siowosci, wydoskonalony w swoim zawo

znajdzie od 1 maja rb. pomieszczenie przy

sciele w Międzyzdrojach pod Witkowem. Osob

przeistawienie się konieczne. (90)

Kucharz zarazem myśliw

szem, posiadający dobre świadectwa,

szukuje miejsca. Bliz. wiad. N. N. po

restante Poznań. (11)

Pisarz gospodarczy, pszuku

miejca zarad, dowiedzieć się można w Str

kowie powiat Wrzesniński pod adr. A. B

(129)

Suła, wylicza, rasy angi

skie, do polowania z 5 szczy

tami, czarnej barwy, sprzeda

zom lub pojedynczo Teofil B

iewicz, kuciarz w Talcach pod Swar

dziem. Listy franko. (108)

Dnia 13 stycznia w połu

o 1 godzinie odbędzie się spr

daż tryków z tutejszej oi

czarni zarodowej Merino wel

czesankowej. Wozy po uwiad

mieniu czekają na dworcu w T

runiu. (66)

Neu Warin pod Gniewkow